

ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ КОМПЕТЕНТІСНО-ЗОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

НЕТРАДИЦІЙНІ ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Оксана Барнич

*Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка
(м. Чернігів)*

Процес становлення мовної особистості майбутнього фахівця, учителя початкових класів, відбувається нині у досить складних умовах, адже сучасне мовленнєве оточення характеризується значною «відірваністю» від еталонної унормованої версії української мови та тяжінням до русизмів і полонізмів. Результатом такого неоднозначного впливу є порушення орфоепічних норм та витіснення належних відповідників української літературної мови. Найбільшою проблемою у цьому контексті є те, що захоплення читанням серед студентства не відзначається масовою популярністю, а рівень мовлення ЗМІ не витримує жодної критики. Як наслідок, формування мовної особистості відбувається на антизразках, які міцно відкладаються у пам'яті, завдяки багаторазовим повторам помилок та «вимикають» критичність мислення щодо відповідності вживання того чи іншого слова.

Сучасні вчителі початкової школи не достатньо дбають про власну комунікативну компетентність, про що свідчить співпраця зі студентами заочного відділення та результати обговорення роботи студентів денного відділення на педагогічній практиці. Ключовою, у ситуації, що склалася, є теза «а у нашій школі говорять так». Найчастіше йдеться про такі типові помилки: «разОм» (правильно «рАзом»), «випАдок» (правильно «вИпадок»), «Ознака» (правильно «ознАка»), «чИтання» (правильно «читАння»), «навчаннЯ» (правильно «навчАння»), «віршІ» (правильно «вІрші»), «батькІвські збори» (правильно «бАтьківські збори»), «приймати участь» (правильно «брати участь»), «на протязі» (правильно «протягом»), «зв'язнЕ» (правильно «зв'Язне»), «донькА» (правильно «дОнька»), «нЕсти» (правильно «нестИ»), «лЮблю» (правильно «люблЮ») тощо.

З метою подолання означених помилок нами було розроблено креативну мнемічну модель. У її основі – фізіологічна особливість людини запам'ятовувати нескладний віршований текст з елементами гумору. Така модель має сприяти чіткій диференціації орфоепічних норм української мови

на прикладі найбільш поширених мовленнєвих помилок, типовість яких є наслідком інтерферуючого впливу. Особливої методики роботи наша модель не передбачає, а її оформлення дозволяє сприймати матеріал як розважальний, що у свою чергу не викликає «блокування» уваги та пам'яті через надмірно виражений дидактизм.

Технічно означену модель втілено у вигляді компактної книжечки формату 60×84 1/16, що складається із 103 2-4 рядкових віршиків та ілюстрацій до них.

Наведемо окремі приклади віршів:

Дóшка

Серце завмирає в Колі –
Йде до дóшки він поволі!
А чи піде до дошки?
Двієчник? Та залюбки!

Навчáння

Палає серце від кохання,
Та пам'ятайте про навчáння!
Здобудете нові знання,
Щоб не вживати «навчáння»!

Отже, як бачимо, легкі «вірусні» віршики мають належні характеристики для того, щоб сприяти диференціації та вибору слова, що є притаманним українській літературній мові, відсіюючи помилкове звучання. Адже майбутній учитель початкових класів має пам'ятати, що його основною наочністю є мовлення. Тож дбати про якість та чистоту цього інструменту необхідно щоденно, аби не повертатись до замкненого кола бездумного засмічування рідної мови.

Література

1. Барнич О. В. Спілкуймося правильно! : словник. / Барнич О. В. – Чернігів : «Десна поліграф», 2016. – 124 с.

REFLEXIVITY WHILE TEACHING STUDENTS ENGLISH IS AN ATTITUDE LEADING TO THEIR AUTONOMY

Oksana Bykonya

(Chernihiv National Pedagogical University named after T. G. Shevchenko)

Reflective teaching English means looking at what future specialist will do or does in the classroom, thinking about why he/she will do or does it, and thinking about if it works. It's a process of self-observation and self-evaluation.